

KULBX00SNJIH

KRAJSKÝ ÚŘAD LIBERECKÉHO KRAJE

odbor životního prostředí a zemědělství

Doporučeně DS

HG partner s.r.o.
Smetanova 200
250 82 Úvaly

Město Semily
Masarykova 82
Semily

Povodí Labe, státní podnik
Víta Nejedlého 951/8
500 03 HRADEC KRÁLOVÉ

Český rybářský svaz, z.s.
Východočeský územní svaz
Kovová 1121
500 03 HRADEC KRÁLOVÉ

ČÍSLO JEDNACÍ
KULK 29438/2024
OŽPZ 391/2024

OPRÁVNĚNÁ ÚŘEDNÍ OSOBA/LINKA/E-MAIL
Ing. Špiklová/393
klara.spiklova@kraj-lbc.cz

LIBEREC
8.4.2024

ROZHODNUTÍ

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako orgán ochrany přírody, příslušný podle ust. § 75 a § 77a odst. 5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) k udělení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů dle § 56 zákona, posoudil žádost právnické osoby Povodí Labe, státní podnik, se sídlem Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové, IČ 70890005, zastoupené na základě plné moci ze dne 14.3.2024 právnickou osobou HG partner s.r.o. se sídlem Smetanova 200, 250 82 Úvaly, IČO 27221253 (dále jen „žadatel“), o povolení výjimky ze zákazů uvedených v § 50 zákona v souladu s § 56 odstavcem 1) zákona, pro zásah do biotopů zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin dle § 56 odstavce 2) písm. c) zákona. Konkrétně se jedná o povolení výjimky ze základních ochranných podmínek pro zvláště chráněné druhy – vranka obecná (*Cottus gobio*), střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*), lejska šedého (*Muscicapa striata*) – druhy ohrožené dle příl. č. III vyhlášky č. 395/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhlášky) a dále mihule potoční (*Lampetra planeri*), rak říční (*Astacus astacus*) – druhy kriticky ohrožené dle vyhlášky. Udělení výjimky je požadováno v souvislosti se zásahy v toku řeky Oleška v k.ú. Semily dle projektové dokumentace „Oleška, Semily, oprava pravého pilíře jezu, ř. km 1,017 a oprava koryta, ř. km 0,250 – 0,550“ zpracované HG partner s.r.o. v říjnu 2023. Dotčená lokalita je biotopem výše uvedených druhů živočichů.

1) Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako příslušný orgán ochrany přírody a krajiny (dále jen „krajský úřad“), podle § 56 odst. 1 zákona a § 56 odst. 2 písm. b) a c)

uděluje žadateli výjimku

z ochranných podmínek zvláště chráněného druhu živočicha v kategoriích dle příl. č. III vyhlášky pro ohroženou střevli potoční (*Phoxinus phoxinus*), uvedených v § 50 odst. 2 zákona,

T +420 485 226 111 E podatelna@kraj-lbc.cz

konkrétně ze zákazu je rušit, měnit a ničit jejich dochovaná sídla. Dále je výjimka udělována pro činnosti neúmyslně jedince zraňovat či usmrctvat a to v případě, že v lokalitě výskytu byl prokazatelně proveden jejich prolov a transfer. Výjimka je udělována pro realizaci záměru dle projektové dokumentace „Oleška, Semily, oprava pravého pilíře jezu, ř. km 1,017 a oprava koryta, ř. km 0,250 – 0,550“ zpracované HG partner s.r.o. v říjnu 2023.

2) Krajský úřad, podle § 56 odst. 1 zákona a podle § 56 odst. 2 písm. b) a c) zákona

uděluje žadateli výjimku

z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů v kategoriích dle příl. č. III vyhlášky pro ohroženou vrunku obecnou (*Cottus gobio*) a kriticky ohrožené druhy- mihuli potoční (*Lampetra planeri*) a raka říčního (*Astacus astacus*), uvedených v § 50 odst. 2 zákona, konkrétně ze zákazu je rušit, měnit a ničit jejich dochovaná sídla. Dále je výjimka udělována pro činnosti neúmyslně jedince zraňovat či usmrctvat, a to v případě, že v lokalitě výskytu byl prokazatelně proveden jejich prolov a transfer. Dále je výjimka udělována pro lejska šedého (*Muscicapa striata*), konkrétně ze zákazu je rušit, měnit a ničit jejich dochovaná sídla. Výjimka je udělována pro realizaci záměru dle projektové dokumentace „Oleška, Semily, oprava pravého pilíře jezu, ř. km 1,017 a oprava koryta, ř. km 0,250 – 0,550“ zpracované HG partner s.r.o. v říjnu 2023. Uvedené druhy jsou současně chráněny i legislativou Evropské unie.

Výjimky se udělují za následujících podmínek:

Pro ryby, raka a mihule:

a) Práce v tocích bude prováděna z důvodu ochrany a rozmnožování ryb, mihulí a raků mimo období od 1.3.- 30.6. běžného roku.

b) Plánovanou činností nedojde k ovlivnění celkového průtoku v toku Oleška.

c) Nejpozději 1 den před začátkem pohybu těžké techniky v toku a před začátkem realizace prací v toku Oleška, dojde k prolovu dotčených úseků toku, a to jak zvodnělé části toků, tak jejich sedimentů. K prolovu dojde jak v částech toku zasažených vlastní stavbou, tak v úsecích, v nichž bude docházet k pohybu těžké techniky. Prolovena budou i místa, kde budou případně budovány bezvodé jímky. Prolov a manipulace s rybami, mihulemi a raky budou prováděny oprávněnou osobou a v souladu s právními předpisy v rybářství. O výsledku prolovu bude prokazatelně informován krajský úřad (písemně). Odlovení jedinci ryb, mihule potoční a raka říčního budou transferováni do toku Olešky cca 150 m nad upravovaný úsek. Výsledky prolovů budou oznámeny žadatelem krajskému úřadu do 1 měsíce od jejich realizace a budou zapsány do stavebního deníku v den realizace těchto prolovů.

d) K případné tvorbě bezvodých hrázek v toku Olešky bude použito přírodního materiálu, tento materiál nebude po dokončení prací v toku Oleška ponechán. K ponechání materiálu k tvorbě bezvodých hrázek může dojít pouze v případě, že k tvorbě těchto hrázek bude použito stávajících dnových usazenin z toku Oleška. V prolovených suchých jímkách lze provádět stavební práce a pohyb těžké techniky bez časového omezení.

e) V případě, že ke tvorbě bezvodých jímek bude použito štetovnic (Larsenů) či jiných stavebních prvků budou tyto prvky z koryta vodního toku odstraněny do doby realizace proci či kolaudace stavby.

f) Úprava břehů kamennou rovnatinou bude pouze v rozsahu stávajícího rekonstruovaného opevnění v souladu s projektovou dokumentací tzn. bude zachováno opevnění těžkou

rovnáninou bez uložení do betonového lože a spárování současné nezpevněné části této rovnániny.

g) V rámci úprav dna vodního toku bude zachováno stávající nezpevněné dno toku Oleška tzn. dno vodního toku nebude zpevňováno nad rámec projektové dokumentace.

h) Pohyb těžké techniky v korytě toků bude omezen na dobu maximálně 21 dní v povoleném časovém období uvedeném v podmínkách pod písmenem b). Před započítáním prací žadatel prokazatelně o tomto uvědomí krajský úřad.

i) Při provádění prací bude postupováno tak, aby nedošlo k úniku ropných látek do koryta toku.

Pro lejska šedého:

j) Kácení dřevin nebude realizováno v době hnízdění ptáku tzn. od 1.3. do 15.8. běžného roku.

k) V lokalitě dojde k instalaci 2ks hnízdních polobudek pro lejska šedého.

Pro všechny druhy:

l) Veškeré změny projektu a uvedených prací je třeba samostatně projednat s krajským úřadem.

m) Platnost výjimky končí 31.12.2025. V případě, že dojde k realizaci popsáního zásahu dříve, končí platnost výjimky ukončením těchto prací.

Nedodržení shora uvedených podmínek může být důvodem ke zrušení a odnětí této výjimky podle § 84 odst. 1 písm. c) zákona.

Účastníkem správního řízení podle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) jsou:

Povodí Labe, státní podnik, Víta Nejedlého 951, 500 03 Hradec Králové, IČ 70890005, zastoupené na základě plné moci ze dne 14.3.2024 HG partner s.r.o., Smetanova 200, 250 82 Úvaly, IČO 27221253

Odůvodnění

Řízení bylo zahájeno dne 13.3. 2024, podáním žádosti o povolení výjimky z ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů dle § 56 zákona, doplněnou dne 14.3.2024 o platnou plnou moc žadatele k zastupování. Dne 18.3.2024 bylo oznámeno zahájení řízení a usnesením stanovena lhůta pro vyjádření, ve stanovené lhůtě se k řízení nikdo z účastníků řízení ani občanských sdružení nevyjádřil.

Záměrem je oprava pravého pilíře jezu, ř. km 1,017 Olešky a oprava koryta, ř. km 0,250 – 0,550 spočívající v doplnění narušeného stávajícího zpevnění části břehů. Předmětem výjimky je i kácení vybraných náletových a vzrostlých dřevin tvořících břehový porost u toku Olešky. Z těchto důvodů byla výjimka vedena pro zvláště chráněného lejska šedého, který se v území nachází. Dotčená lokalita je biotopem výše uvedených zvláště chráněných druhů živočichů.

V souvislosti se záměrem dojde ke zpevnění břehové části bezprostředně u zaústění betonové trubky (s koncovou klapkou se svislým talířem) na odvod dešťových vod, současně dojde k úpravě a zpevnění cca ½ půdorysu koryta dna vodního toku Oleška kamennou rovnáninou uloženou do betonového lože v délce 3,6 m tak, aby zaústěvané dešťové vody nevymílaly dno toku.

Ad 1) Druh uvedený pod tímto bodem není předmětem ochrany dle práva Evropské unie.

Střevle potoční: Je drobná ryba o délce obvykle 6 - 10 cm. Střevle žijí v hejnech v čistých potocích a horských tocích s písčitým nebo kamenitým dnem, často spolu se pstruhy. Živí se drobnějšími bezobratlými živočichy.

Veřejným zájmem pro povolení výjimky byly v daném případě důvody dané žadateli jako povinnosti správci vodního toku, stanovené zákonem o vodách a dále důvody ekonomické. Ekonomické důvody jsou spatřovány zejména ve skutečnosti, že dochází k úpravě koryta vodního toku i v místě zaústění stávající malé vodní elektrárny. Zhoršení stavu stávajícího biotopu výše uvedených druhů bude zejména po dobu výstavby.

Ad 2) Uvedené zvláště chráněné druhy, jsou předmětem ochrany dle práva Evropské unie. Pro škodlivé zasahování do jejich přirozeného vývoje, konkrétně pro zraňování či usmrcování, sběr a přemísťování jejich vývojových stadií a jimi užívaných sídel je nutné povolení výjimky. Ustanovení § 56 zákona stanoví, že „výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 48, § 49 a 50 zákona v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje orgán ochrany přírody. U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.“ Ve zmíněném odstavci 2 je mimo jiné pod písm. b) stanoveno, že „výjimku ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů lze povolit v zájmu prevence závažných škod na majetku a dále v zájmu veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti, v daném případě ochraně před povodněmi. Ekonomické důvody pro udělení výjimky jsou shodné s bodem 1) v němž jsou blíže popsány.

Vranka obecná je malá rybka pstruhového pásma evropských vod, většinu života tráví chráněná kameny. Kvůli absenci plynového měchýře je špatným plavcem, proto se pohybuje jen krátkými poskoky. Vranka se živí drobnými bentickými organismy, jako jsou larvy jepic, pakomárů, pošvatek, chrostíků či muchniček; drobnými korýši (blešivci, beruška vodní). Je aktivní především ve večerních a nočních hodinách.

Rak říční je sladkovodní korýš. Žije v tekoucí vodě, je velmi citlivý na její znečištění a je proto bioindikátorem čistoty vodních toků. Dožívá se 15 až 20 let. Potravu raků tvoří mrtvá těla živočichů a také rostliny. Vykazuje noční aktivitu, kdy se vydává na lov různých vodních živočichů.

Mihule potoční je vodní živočich úhořovitého těla. Její tření probíhá od března do června. Samice v tomto období klade na šterkové dno asi 1500 jiker. Z nich se líhnou larvy – minohy. Ty se zahrabávají do bahna, kde žijí 3–5 let. Na podzim před třením dochází k vývoji v dospělce, který však potravu již do své smrti nepřijímá.

Lejsek šedý je malý druh pěvce. Obývá aleje starých stromů a pásy stromů podél vodních toků. Živí se zejména létajícím hmyzem. Hnízdí 1× až 2× ročně od května do srpna.

Jedná se o zvláště chráněné druhy živočichů, které jsou, jak již bylo uvedeno, chráněny dle práva Evropských společenství. Výjimku z ochranných podmínek lze povolit pro předměty výjimky z těchto zákonem požadovaných důvodů:

A) Dle § 56 odst. 1 – výjimku lze povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody – žadatelem bylo konstatováno, že v daném případě jsou zájmy jak ekonomické, tak souvisí s povinnostmi danou správci vodního toku vodním zákonem. V tomto

případě dochází k zásahu velice časově a prostorově omezenému a zároveň do velice malého úseku toku Olešky. Celý biotop druhů tak zůstane zachovaný.

B) Dle § 56 odst. 2 písm. b) a c) zákona – výjimku lze povolit v zájmu prevence závažných škod na majetku, v zájmu veřejného zdraví a veřejné bezpečnosti a dále z důvodů ekonomických. Krajský úřad konstatuje, že v daném případě lze záměr řadit mezi prvky protipovodňové ochrany a k opevňování vodního toku nedojde nad rámec stávajícího opevnění. Současně dotčená lokalita slouží i k výrobě elektrické energie z obnovitelných zdrojů, která je sice převážně soukromým ekonomickým důvodem, kterému však byl v současnosti přiznán i veřejný zájem.

C) Neexistence jiného uspokojivého řešení – navržené řešení bylo hodnoceno pouze v dílčí části zasahující do vodního toku, který je biotopem zvláště chráněných druhů. Vzhledem ke skutečnosti, že jde o rekonstrukci stávajícího špatného technického stavu vodního díla, nikoli o jeho rozšíření, byla krajským úřadem konstatována neexistence jiného uspokojivého řešení.

D) Povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany - krajským úřadem již bylo konstatováno, že za dodržení uložených podmínek, dojde pouze k částečnému a krátkému omezení biotopu. Realizací záměru nedojde k trvalému přerušení vhodných migračních ani biotopových podmínek v toku u žádného z uvedených druhů.

Vliv stavby na dosažení či udržení příznivého stavu dotčených druhů z hlediska jejich ochrany je tudíž drobný a po ukončení stavby je další vliv stavby na zvláště chráněné druhy bude po dokončení prací nebude negativní.

Na základě posouzení skutečnosti na místě bylo konstatováno, že vzhledem k minimálnímu vlivu záměru a za dodržení daných podmínek, jiný veřejný zájem v daném případě převažuje nad zájmy ochrany přírody a krajiny.

K stanoveným podmínkám:

Ad a) Termín provedení prací v tocích byl omezen po dobu rozmnožování ryb, raků a mihule. Práce nejsou povoleny v období tření a raných stádií ryb, jež nelze účinně prolovit. Raná stadia, tzn. jikry a plůdek v případě ryb a časná stadia mihule tzv. minohy, jsou navíc velice citlivá na znečištění toku vzniklé únikem ropných látek či silným zkalením toku, mohou být těmito zásahy nejvíce negativně ovlivněna. Vzhledem ke skutečnosti, že bude stanoviště k realizaci prací předáno již v roce 2024, byla obvyklá lhůta pro omezení pobytu ve vodním toku Oleška zkrácena, vzhledem k současným klimatickým podmínkám o 1 měsíc, tak aby práce mohly být realizovány již v roce 2024 (běžně se lhůta rozmnožování výše uvedených druhů pohybuje v rozmezí březen až červenec).

Ad b) Podmínka vychází z potřeb ochrany přírody požadovaných v souvislosti s ochranou ryb, raků a mihulí v daném úseku řeky a potřeby ponechání kontinuity průtoků v dotčených tocích. Před provedením prací nebyla žadateli uložena povinnost provést hodnocení dle § 67 zákona. Uvedené druhy však byly v dotčené lokalitě prokazatelně zjištěny při realizaci jiných záměrů v dotčené části toku.

Ad c), d) Tyto podmínky chrání výše uvedené druhy vodních živočichů, respektive jejich jedince vyskytující se v dotčených úsecích toku Oleška. Ryby a jedinci raka a mihule budou proloveni v daném termínu, aby bylo zamezeno jejich opětovnému vrácení do míst, kde by mohly být zraňovány. Ohlášení konání termínu prolovu je potřebné z důvodu možné kontroly daných opatření. Z důvodu výskytu mihule potoční v dané lokalitě byla žadateli uložena i

povinnost prolovení stávajících dnových sedimentů, které budou v místě realizace opevnění koryta a dna toku odstraněny. Záchranný transfer bezprostředně před začátkem pohybu techniky v korytě zajistí ochranu maximálního možného počtu živočichů. Oleška lépe plní trvalou udržitelnost biotopu obou druhů, proto byly transfery umístěny do vodnatějšího a stálějšího z toků. Uvedeným postupem prací bude umožněn ústup ryb po proudu řeky, tedy do míst, v nichž pohyb těžké techniky probíhat nebude. Prolovem odchycení jedinci budou transferováni do míst neovlivněných pohybem těžké techniky, stavbou ani případných zhoršených podmínek v toku např. nadměrnému zvěření jemných sedimentů v průběhu výstavby. Zpětnou informací o prolovech jsou získávány informace o daném biotopu, důležité pro jeho ochranu.

Ad e) Případná technická opatření ve vodním toku pro tvorbu bezvodých jímek je třeba z vodního toku odstranit do doby kolaudace stavby, tak aby nebránila migraci vodních živočišných druhů.

Ad f) a g) Část toku a zejména část paty koryta je již v současnosti částečně zpevněna zejména kamennou rovinou bez uložení do betonového lože. K trvalému stabilnímu opevnění dna a koryta toku Olešky je žadatelem požadována pouze část toku bezprostředně za jezovým tělesem vodního toku. Rozsah uvedeného zpevnění vychází z podkladů doložených žadatelem k žádosti o udělení této výjimky. Ke zvýšení zpevňování dna toku Olešky nedojde, aby byl zachován peřejnatý charakter dotčené části toku Olešky, se zachováním vhodných podmínek pro rozmnožování vranky obecné a raka říčního.

Ad h) Užití těžké techniky v korytě toků by mohlo vést k výraznému negativnímu zásahu do biotopu vranky obecné, střevle potoční, mihule potoční a raka říčního. Žadateli byla ponechána dostatečná doba pro provedení zásahů v toku, vzhledem k velikosti zásahu. Pro provádění prací v prolovených suchých jímkách nebyla doba provádění prací časově omezena. Důvodem je skutečnost, že tyto prolovené jímky neposkytují vhodné podmínky pro výskyt výše uvedených druhů živočichů s výjimkou raka říčního, který je schopný pobývat i mimo vodní prostředí. Jeho vazby na vodní prostředí jsou však prokazatelné a v suchých jímkách lze tak předpokládat vliv na tento druh pouze minimální. Podmínka vede také k minimalizaci doby, pro kterou budou zvláště chráněné druhy rušeny. Dle názoru krajského úřadu je uložena doba dostatečná k realizaci záměru v toku Oleška. Mimo tok pak lze provádět uvedené práce také bez časového omezení, tzn. nad úrovní stávající vodní hladiny (např. opevnění vrchních částí zaústění kanálu malé vodní elektrárny do toku). K minimalizaci doby pohybu těžké techniky ve vodních tocích pak vedou i výsledky nejnovějších průzkumů ukazují naprosto devastující účinky těžké techniky na populace ryb a ostatních vodních organismů v těžených úsecích. Přestože jsou prováděny prolovy ryb před započítím těžebních prací v tocích, nelze před každým pohybem těžké techniky v tocích opětovně celý úsek prolovovat. Z daných důvodů byl zásah do vodního prostředí toku Olešky omezen na dobu nezbytně nutnou.

Ad i) Bude minimalizováno možné znečištění toků volbou vhodné techniky bez úkapů ropných látek. Uvedené chráněné druhy velice negativně reagují na všechna znečištění toků.

Ad j) K omezení doby kácení dřevin v hnízdním období lejska šedého dochází v souladu podmínkami evropské Směrnice na ochranu ptáků, jež se promítly i do znění § 5a zákona.

Ad k) Instalací 2ks hnízdních polobudek pro lejska šedého v dotčené lokalitě bude kompenzováno omezení hnízdních stanovišť vlivem kácení v projektu navržených dřevin. Tyto

budky budou instalovány na vzrostlé dřeviny břehového porostu v blízkosti stavby bezprostředně po kácení dřevin dotčených dle projektové dokumentace.

Ad l) Změna záměru či změnou provádění prací může dojít i ke změně uložených podmínek či výroku rozhodnutí.

Ad m) Termín provádění prací byl uveden žadatelem v žádosti a z hlediska zájmů ochrany přírody není třeba jej omezovat. Platnost výjimky však končí vlastní realizací prací, pokud budou provedeny dříve, než je konečný termín prací.

Na základě výše uvedených zjištěných skutečností rozhodl orgán ochrany přírody, jak je uvedeno ve výroku.

Krajský úřad ve věci dále sděluje, že jako orgán ochrany přírody, příslušný podle ust. § 77a, odst. 4, písm. o) zákona na území v jeho kompetenci, k předmětnému záměru vyloučil vliv na soustavu Natura 2000, v souladu s § 45i zákona, stanoviskem č.j. KULK 23504/2024 ze dne 18.3.2024. Toto stanovisko zůstává platné, neboť záměr nebyl z hlediska svého rozsahu měněn.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat dle § 81 správního řádu. Lhůta pro podání odvolání je dle § 83 správního řádu do 15 dnů ode dne jeho oznámení k Ministerstvu životního prostředí. Podání odvolání je nutno učinit u Krajského úřadu Libereckého kraje. Odvolání se podává v počtu účastníků řízení. Podle § 85 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, má včas podané a přípustné odvolání odkladný účinek.

RNDr. Jitka Šádková
vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

příloha č.1 : PD výkres řešení

Na vědomí: MěÚ Semily –OŽP- ochrana přírody + vodoprávní úřad